

การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าชายเลนในการจับปูแสมบ้านปากน้ำปากพญา ตำบลท่าซึก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วรรณชัย พรหมเกิด
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การใช้ประโยชน์จากการจับปูแสมในพื้นที่ป่าชายเลนบ้านปากน้ำปากพญา ตำบลท่าซึก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลการจับและการใช้ประโยชน์จากปูแสมของชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน คนจับปูแสม คนซื้อปู ในการวิจัยมีการศึกษาเรียนรู้วิธีการจับปูแสมโดยการสังเกตการณ์การจับปูแสมของผู้จับปูในชุมชน เพื่อประมวลข้อมูลการจับ ความรู้และนำไปสู่การเชื่อมโยงมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และระบบนิเวศของป่าชายเลน

ผลการศึกษาพบว่า

อาชีพจับปูแสมเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ทำรายได้เป็นอย่างดี การจับปูแสมในพื้นที่บ้านปากน้ำปากพญาในช่วงปี 2551-2552 ในพื้นที่ป่าชายเลนบ้านปากน้ำปากพญามีการจับปูทุกวัน ทั้งคนในพื้นที่ และจากพื้นที่อื่นๆ รวมจำนวน 25 คน จับปูแสมได้เฉลี่ยคนละ 5 กิโลกรัมต่อวัน รวมวันละ 125 กิโลกรัม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 30 ตัวรวมวันละ 3,750 ตัว ในหนึ่งเดือนจะมีการจับปูออกไปจากพื้นที่รวม 112,500 ตัว ส่งให้กับพ่อค้าคนกลาง 2 ราย โดยมีมูลค่าการรับซื้อปูแสมรวมกันทั้งปี 1,350,000 ตัว มูลค่าการซื้อขายกิโลกรัมละ 50 บาท รวม 2,225,000 บาทต่อปี ชาวบ้านจับปูแสมมาจำหน่ายมีรายได้ไม่ต่ำกว่าคนละ 250 บาทต่อวัน ปูที่จับได้ส่วนมากจะนำไปขายให้กับผู้รับซื้อในท้องถิ่น ในรูปปูสด และปูตอง นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณปูแสมที่จับได้ในปัจจุบันมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการมีการจับปูแสมในบริเวณป่าชายเลนได้อย่างอิสระ การจับโดยใช้กระป๋องเป็นกับดักสามารถจับปูได้ 100% สำหรับในส่วนของผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้จับปูแสมส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ปูแสมซึ่งเป็นทรัพยากรของท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ดังนั้นหากไม่มีการบริหารจัดการที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของจำนวนประชากรปูแสมและระบบนิเวศป่าชายเลนในอนาคต และกระทบต่ออาชีพการจับปูแสมเพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพอื่นของชุมชนบ้านปากน้ำปากพญา ตำบลท่าซึก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชในอนาคต

คำสำคัญ: ปูแสม พื้นที่ป่าชายเลน บ้านปากน้ำปากพญา